

УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ

PROVINCIAL LIBRARY MANITOBA

ПРОЛІТАРИ ВСІХ КРАЇН, ЄДНАЙТЕСЯ!

UKRAINIAN LABOR NEWS

Адреса: The Provincial Library
Cor. Pritchard Ave. and McGregor St.
Winnipeg, Man., Canada.

Address:
Cor. Pritchard Ave. and McGregor St.
Winnipeg, Man., Canada.

РІК X.

Ч. 84 (1137).

ЧЕТВЕР, 19. ЛИПНЯ 1928.

WINNIPEG, MAN.

THURSDAY, JULY 19th, 1928.

№. 84 (1137).

VOL. X.

ЛЕДОКОЛ "КРАСІН" ЗАБРАВ ЛЕТУНА ЧУХНОВСЬКОГО І ТОВ.

Радянський корабель забрав також норвезького ловця Ноеса і трох італійських альпійських стрільців, що шукали за професором Мальмгреном.

МОСКВА, 16-го липня.—Тут оповіщено сьогодні, що радянський ледокол "Красін" забрав радянського летуна Чухновського і його чотирох товаришів з льоду коло коси Плятен, а також забрав чотирох членів ратушкової партії.

З Чухновським були помічником пілота Штраубе, навігатор Алексієв, механік Шелягін і кіно-оператор Блюменштайн. У ратушкової партії були славний норвезький ловець Ноес і три італійські альпійські стрільці з ратушкового корабля "Браганца".

Ці три італійці шукали за професором Фінном Мальмгреном, шведським метеорологом, та двома італійськими офіцерами, що були вратуваними "Красіном" після того, як залишили Мальмгрена на леді умиряючим.

Чухновський і його товариші, після героїчного вильоту аеропланом з "Красіна", знайшли двох італійських офіцерів

і дали про це знати "Красінові". Пізніше їх аероплан примушений був спуститися на лід. Чухновський вислав до "Красіна" таку бездротну депешу: "Спасайте перше інших. Коло нас всьо добре".

"Красін" поступив після інструкцій Чухновського й вилетів перше сімох членів експедиції Нобіле та забрав тіло помершого проф. Мальмгрена.

ЛЕДОКОЛ "КРАСІН" ШУКАЄ ЗА АМУНДСЕНОМ.

МОСКВА, 16. липня.— Радянський ледокол "Красін" повідомив бездротним телеграфом, що серед густої марки посувається обережно вперёд, щоб знайти невратувану групу експедиції Нобіле, а також норвезького дослідника Амундсена, про якого думають, що він може бути з тою групою. "Красін" знаходиться тепер в околиці, де в четвер вилетували п'ятьох членів експедиції.

Військова конференція проти Радянського Союзу

В Букарешті збирається тайна конференція представників малої антанти, яка має на меті підготувати дорогу до війни з Радянським Союзом. — Будуть радити під проводом французького генерального штабу. — В конференції візьме участь польський диктатор Пилсудський.

БУКАРЕШТ, Румунія, 13. липня.— Французький генерал Ронд прибув сьогодні до Букарешту. Прибуття Пилсудського, військового диктатора Польщі, сподіється кожної хвили. Прибудуть також представники інших держав малої антанти. Всі вони відбудуть тут тайну військову конференцію під проводом французького генерального штабу.

Як повідомляють з вірогідних джерел, метою цієї конференції є підготувати шлях до війни з Радянським Союзом. ВІДЕНЬ, 8. липня.— Австрійська влада широким прийняла маршала Пилсудського, польського диктатора, коли він прибув до

Відня, будучи в дорозі до Румунії. Пилсудський не хотів нічого говорити про свою резигнацію з прем'єра, лише сказав, що перебуде літо в Румунії.

Після відбуття всіх офіційних функцій, влаштованих для нього австрійським урядом, Пилсудський виїде завтра на полудне.

БОЛГАРІЯ ПІДПИШЕ УГОДУ З ТУРЕЧЧИНОЮ.

СОФІЯ, Болгарія, 13. липня.— Болгарський уряд прийняв сьогодні пропозицію Туреччини щодо заключення договору про ненападання.

РОБІТНИКИ СТОЯТЬ ПРИ СВОЇХ ДОМАГАННЯХ.

ВІНДСОР, Онт., 16. липня.— Обстоюючи при своїх домаганнях, які включають 10 центів підвишки платні на годину, тиждень вакацій з платною та оперування трамваїв з двома робітниками на певних лініях, трамваєві робітники повідомили Онтеріо Гайдро комішин в Торонто, що відкидають 2-центову підвишку платні, запропоновану їм комісією.

Після масового мітингу робітників, що відбувся в суботу, член ексекютивні карменів заявив, що робітники діють за назначення арбітраційної ради, або вийдуть на страйк.

МІСТО ВІННІПЕГ МАЄ 21 МІЛІОНЕРІВ.

Останній підрахунок виказує, що в Вінніпегу є 21 мільйонерів, а 37 капіталістів мають приватного маєтку по 500 тисяч доларів або більше.

З канадських міст найбільше мільйонерів є в Торонто, бо аж 87. Монреал займає друге місце з 76 мільйонерами. Вінніпег стоїть на третім місці. Слідуючим є Лондон, Онт., який має 14 мільйонерів. Оттава і Квебек мають по 10 мільйонерів, а Ванкувер має 6.

В цілій провінції Онтеріо є 138 мільйонерів, а в провінції Квебеку — 91. В Манітобі всі мільйонери є обмежені до міста Вінніпегу, бо провінція також виказує 21 мільйонерів.

РОББ ДАВ ЗГОДУ НА ЗЛУКУ ДВОХ БАНКІВ.

ОТТАВА, 14. липня.— Міністер фінансів Дж. А. Робб оповістив, що дав свою згоду на закупку Стендарт Бенку оф Канада сильнішим банком — Кендід Бенк оф Комерс. Умова купна така, що один шер капіталу Стендарт Бенк оф Канада йде за один шер в Кендід Бенк оф Комерс. Через злуку банків закладовий капітал Кендід Бенк оф Комерс, що вносить тепер 600 мільйонів доларів, збільшиться на 100 мільйонів доларів. Дивіденди обидвох банків вносили минулого року 12 проц.

КЕМАЛЬ ПАША ЗАВОДИТЬ ЛАТИНКУ.

КОНСТАНТИНОПОЛЬ, 10-го липня.— Президент турецької республіки Мустафа Кемаль паша перший раз ужив сьогодні латинського письма, коли підписував свою фотографію, яку подарував своєму буйшому секретареві, а тепер іменованому амбасадором до Афганістану. Цим він кладе початок обовязкового вживання латинської азбуки на місце старої арабської.

ТУРЕЦЬКИЙ УРЯД ПІДПИСАВ ДОГОВОР.

АНГОРА, Туреччина, 10. липня.— Сьогодні оповіщено, що турецький уряд підписав недарно гарантійні договори з Італією, Афганістаном і Персією. Подібний договір буде також підписаний з Грецією.

ТІРАНА, АЛБАНІЯ, 13. ЛИПНЯ.

— Сьогодні страчено трох чоловіків, засуджених за змову убити президента Ахмета Зогу. Їх арештовано було 5. липня.

РІЖНІ ВІСТІ

ІТАЛІЙСЬКІ ФІНАНСИ В КРИТИЧНОМУ СТАНІ.

ПАРИЖ, 12. липня.— Граф Вольфі зрезигнував з міністра фінансів, які знаходяться в критичному стані. Стабілізація, про яку так гвалтували фашисти, не може вратувати країну, бо індустрія не в стані постачати експорт та не має сировини для виробництва.

До катастрофального стану промислу довела фашистська адміністрація. Граф Вольфі каже, що Муссоліні хотів бути слухачи його аж тоді, коли ухилилися від рудни було вже трудно.

Взагалі резигнація графа Вольфі доказує, що в Італії існує гостра економічна криза, подробиці якої в світі невідомі.

ІТАЛІЙЦІ ДАЛІ ПРОВОКУЮТЬ АВСТРІЮ.

ВІДЕНЬ, 12. липня.— Погаджені відносини між Австрією та Італією знову псують Італійці. Вчора відбулося в Больцано (Тироль) відкриття пам'ятника в честь перемоги Італійців над Австрією в 1918 році. На церемонії був присутній король Емануель, князь та багато італійської шляхти. В промовах, які там вимовлено, промовці не крилися з тим, що Італія знову готова воювати кожної хвили.

На пам'ятнику зроблено такий напис: "Від цієї точки Італійці прогнали чужинців, їх мову, закон та шукку". Вся австрійська преса обурена поведінням Італійців.

ЯК "ЗАРОБЛЯЮТЬ" БЕЗРОБІТНІ В БЕРЛІНІ.

БЕРЛІН, 6. липня.— Берлінські безробітні допомагають собі в той спосіб, що їздять через день собіями (підземними трамваями), головню в такий час, коли найбільший рух, та відступають заняті місце другим за оплатою 5 феніків. Дуже часто їде чоловік з жінкою і вдвоє "заробляють". Але цей "бизнес", як кажуть, доступний тільки тим, що мають 10 феніків закладового "капіталу", потрібного на оплату вступу до собієв. А є багато таких, що й такого капіталу не мають.

В ЗАЛІЗНИЧІЙ КАТАСТРОФІ ЗГІНУЛО 9 ОСІБ.

БЕРЛІН, 13. липня.— В горах Гарц коло Нордгаузену розбився вчора пасажирський потяг, в наслідок чого дев'ять осіб було убитих і 28 тяжко ранених. Потяг був переповнений родичами шлюбних дітей, які були в другім вагоні і понесли найбільше жертв.

ПОЧТОВІ УРЯДНИКИ ПЛАТЯТЬ ЗА ПОСАДИ.

ВАШИНГТОН, 12. липня.— Генеральний постмистер Нью Станув сьогодні перед сенатським комітетом, що розслідує оплачування політичних партій урядниками поштового уряду, та признав, що поштові урядники справді платять тепер частину своєї пенсії на фонд республіканської партії.

Коли його питали, що він на це робив, він викручувався тим, що таке саме робили перед ним демократи. Він говорив, що таких відносин нема всюди, а тільки в стейті Джорджії.

РОБІТНИКИ ПРИНЯЛИ ПІДВИШКУ ПЛАТНІ.

ГЕМІЛТОН, Онт., 16-го липня.— Трамваєві робітники в цім місті рішили прийняти підвишку платні, запропоновану їм Онтерією Залізницею муніципальною радою.

РОБІТНИКИ ПОВЕРНУЛИ ДО РОБОТИ.

МОНТРЕАЛ, 16. липня.— Робітники в Домініон Роббер Ко, що були на страйку від кількох тижнів, повернули сьогодні до праці. Страйк був викликаний проти знижки платні. (Телеграма з Монреалу не каже, на яких умовах закінчився страйк.)

В ЧЕХОСЛОВАЧЧІНІ ЗАСУДЖЕНО КОМУНІСТІВ.

ПРАГА, 10. липня.— Молодо комуніста Таборського засуджено на п'ять місяців в'язниці за те, що він наводив слова Леніна підчас промови на публічному мітингу.

Баборяка, другого молодого комуніста, засуджено на 13 місяців в'язниці за промови на двох масових вічах.

РАДЯНСЬКА ПРЕСА ГОСТРО КРИТИКУЄ ПРОВІД ЕКСПЕДИЦІЇ.

Поет Володимир Маяковський запитує в своїй поемі італійського генерала Нобіле, "чому ви утік?"

МОСКВА, 16. липня.— Радянська преса гостро критикує сьогодні не лише залишення Мальмгрена живим на леді, але й те, що генерал Нобіле був першим вратуваним, а також поведіння італійської експедиції.

Настрій, що панує в певних кругах, відбився в поемі Володимира Маяковського, славного радянського поета, що була надрукована в газеті "Комсомольська Правда". Закінчення цієї поеми таке (поданою перекладом з англійського перекладу): "Тепер скажіть ви, що леті-

ли, як ваші провідники спартачили роботу? Чекаємо слова від Нобіле: Чому ви втікли? Де є Мальмгрен? Помер він, чи ставили його живим?"

ВРАТУВАНИЙ ІТАЛІЄЦЬ У КРИТИЧНОМУ СТАНІ.

КІНГС БЕРГ, Шпіцберген, 17. липня.— Капітан Адальберт Маріано, який був вратуваним радянським ледоколом "Красіном" разом з капітаном Філіппо Цанні, знаходиться в критичному стані. В його нозі, що була зломана, вкунулася гангрена.

ІТАЛІЙЦІ ЗАЛИШИЛИ МАЛЬМГРЕНА ЖИВИМ НА КРИЗІ ЛЕДУ.

МОСКВА, 16. липня.— Вивляється тепер, що професор Фінн Мальмгрен, шведський метеоролог, був полішений на леді своїми двома італійськими товаришами ще живим і пізніше помер.

Все вказує на те, що Мальмгрен помер 15. червня, коли Італійці Маріано й Цанні ішли далі в напрямку суходолу. Їх вратував у лятницю ледокол "Красін".

Одне звітлення, що наспіло сюди сьогодні, каже, що Маріано й Цанні рішили іти до суходолу окол. 15. червня. Мальмгрен просив їх продовжити їхню подорож і оставити його за собою. Він був ранений, коли бальон "Італія" вдарив об лід.

Мальмгрен знав, що смерть є близько. Він викопав гроб для себе і казав Італійцям іти далі. Вони відійшли поволі від місця, де в останнє говорили з Мальмгреном.

Коли Італійці перейшли кілька сот стій, вони оглянулися й

побачили, як Мальмгрен чаштотно підвівся й потім знову упав. Коли вони повернули, застали шведського дослідника неживим, каже одна депеша.

Натомість прями звітлення з ледоколу "Красін" вказують на те, що Мальмгрен залишено на леді, коли він був ще живий. Ці звітлення кажуть, що шведський професор був ранений, пробувавши зі своїми італійськими товаришами, однак не міг, і тоді просив їх іти без нього. Вони обидва протестували, але вкінці пішли, оставивши його самого вмирати.

ЗЕМЛЕТРУС У ТУРЕЧЧИНІ.

КОНСТАНТИНОПОЛЬ, 16-го липня.— Землетрус знищив сьогодні місто Торбалі. Було ранених шість осіб, включаючи губернатора. Чотири особи були ранені підчас землетрусу в Смирні. Всіх потрясень у Торбалі й околиці було п'ять з перервами по кілька хвилин.

ПРЕСА ФРАНЦІЇ І ШВЕЦІЇ ПРОПОНУЄ ВІДДАТИ НОБІЛЕ НА СУД.

Італійський генерал не мав достаточного досвіду, щоб керувати експедицією, а також своїм темпераментом не надавався на провідника.

ШТОКГОЛЬМ, Швеція, 16. липня.— Газета "Дагбляд" друкує звітлення, жерело якого неподане, що генерал Умберто Нобіле є фактично в'язнем італійського уряду і йому не дозволено опустити корабля "Чітта ді Міяно", поки він не дасть перед світом точний звіт з катастрофи "Італії" та інших подій. Балачка про судове слідство над нещастям продовжується в пресі.

Розбиття "Італії" на далекій півночі викликає тепер взаїмні обвинувачення й критику, яка кидає дуже погане світло на ген. Нобіле та деяких членів його залоги.

Нобіле зі своїм песиком Тітанія був вратуваний багатьох днів скорше, ніж інші члени його залоги. Факт, що командант бальона висмикувався скорше всіх, стрінувся з гострою критикою.

Кажуть, що Нобіле не мав достаточного досвіду, щоб керувати такою експедицією на півночі; також своїм темпераментом він не надавався на команданта в небезпечній подорожі. Пригадано його поведіння підчас перелету в "Норге" з Амундсеном, командантом Нобіле, треба було силою примирювати.

Газети у Франції і Швеції пропонують, щоб Нобіле поставити на суд, або що найменше зарядити слідство над цілою аферою.

ВИЗІВАЮТЬ НА ДВОБІЙ ЗА КРИТИКУ НОБІЛЕ.

РИМ, 16. липня.— Два редактори газети "Емперіо"—Маріо Карль і Еміліо Меллі—визвали редактора паризького "Матіну" на двобій за його статті, в яких скритиковано північну експедицію генерала Нобіле.

ШВЕЦІЯ ЗАСТАНОВЛЯЄТЬСЯ НАД ПЕРЕВЕДЕННЯМ СЛІДСТВА.

ШТОКГОЛЬМ, 17. липня.— Шведський уряд застановляється тепер над тим, які кроки можна підняти, щоб перевести формальне слідство над фатальною експедицією генерала Нобіле до північного бігуна. Газети пропонують перевести судове слідство.

Шведські летуни на Шпіцбергені дістали приказ висунути таємницю судби дра Фінна Мальмгрена. Його італійські товариші залишили його

живим на леді, однак адміністрація сповістила, що не дістала підтвердження про його смерть.

Знарок міжнародного права казав, що нема перешкоди для формального слідства над експедицією Нобіле, але можна стрінувся з труднощами політичного характеру. Він піддав думку, що Швеція може запропонувати норвезький суд, бо Шпіцберген є під юрисдикцією Норвегії.

КАРПЕНТЕРИ У ВІННІПЕГУ ДІСТАЛИ П'ЯТЬ ЦЕНТІВ БОНУСУ.

Переговори між юнією карпентерів а будівельними контракторами у Вінніпегу покінчилися в той спосіб, що робітники дістали 10 центів підвишки платні від 1. січня 1929 року. Тепер вони беруть \$1.00 на годину, а від нового року будуть мати \$1.10. Коли карпентери вийшли на страйк більше як три тижні тому, вони домогалися негайної підвишки платні в сумі 15 ц. на годину.

Та крім 10-центової підвишки, що має увійти в життя від 1. січня 1929 року, карпентери дістали бонусу на годину, що робить їх платно \$1.05 на годину. Контрактори примушені платити бонус, бо в місті нема подостатком карпентерів, а натомість є багато розпочатих будівель.

ХТО СИДИТЬ У В'ЯЗНИЦЯХ ОНТЕРІО.

ТОРОНТО, 12. липня.— Онтерієвська провінційна поліція обчислила, що більшість онтерієвських злочинців є жонатами й уродженцями Канадійцями, а не чужинцями. Класифікація по народности осіб, засуджених на підставі кримінального кодексу (не вчиляючи засуджених за порушення прогібіційного закону), представляється так:

Канадійців 2,541.
Американців 188.
Англійців 177.
Французів 80.
Фінляндців 110.
Італійців 87.
Індійців 40.

В ЗАЛІЗНИЧІЙ КАТАСТРОФІ ЗГІНУЛО 10 ОСІБ.

МІНХЕН, Німеччина, 16. липня.— В залізничній катастрофі коло Мінхену згинило вчора 10 осіб і 25 було ранених. Між убитими було три жінки.